ΙΧΘΥΣ

MODLITBA HAVRANA

Věřím,
Pane,
věřím.
Řekl jsi, že víra je to, co zachraňuje.
Věřím, že svět je stvořen pro mne,
neboť umírá,
a já, já se tím sytím.
Můj pohřební kabátec se dobře hodí
k mému cynickému srdci.
Mé havraní hnízdo
je mezi tebou a tímhle životem
docela dole, na jehož konci
ke svému osobnímu uspokojení číhám.
Já, já křičím: "Přede mnou potopa!"
Jaké to hody!
Už nepoletím zpátky do archy.
Do archy...
At ve mně umře
ta strašná touha po domově.
Amen.

MODLITBA HOLUBICE

Archa čeká,
Pane,
archa čeká na to, co chce tvá dobrota.
A na znamení tvého pokoje...
Jsem prostá holubice.
Prostá.
Jako tichá milost,
která od tebe přichází.
Archa čeká,
Pane.
Trpěla...
Dovol, abych jí přinesla
tuto ratolest naděje a radosti.
A abych složila v jejím oddaném srdci
čistou milost,
jíž mne oděla tvá láska.
Amen.

K A L E N D Á R I U M

1. sv. Terezie od Dítěte Ježíše, panny
2. sv. andělů strážných
4. sv. Františka z Assisi
5. 27. neděle v mezidobí
7. Panny Marie Růžencové
12. 28. neděle v mezidobí
15. sv. Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve
16. výroční den zvolení papeže Jana Pavla II. /1978/
17. sv. Ignáce Antiochijského, biskupa a mučedníka
18. svátek sv. Lukáše, evangelisty
19. 29. neděle v mezidobí, den modliteb za misie
26. 30. neděle v mezidobí
28. svátek sv. Šimona a Judy, apoštolů

POVÍDKA NA ŘÍJEN

K radosti stačí málo

Ulicemi Assisi procházela pestrá skupina smějících se mladých lidí.

"Jdeme! Avanti! Lorenzo, zahraj na loutnu" volal rozdováděný mladík s věncem z červených a žlutých květů ve vlasech. Lorenzo sáhl do strun. Mladíci a dívky se chytili za ruce a tancovali na dlažbě.

Náhle všichni zůstali stát jako opaření. Jejich pohledy byly upřené jedním směrem, tam, kde ulička vedla do kulaté brány. Přicházel tudy mladý muž. Byl asi stejně starý jako oni, oblečený do roztrhaných žebráckých šatů.

"Francesco!+/ Rychle, rychle!" zvolal Alberto se strachem. Dvěma třemi rychlými skoky zmizel vpravo v Pietrově vinárně. Ostatní spěchali za ním.

Hostinský Pietro se na ně s údivem zadíval. "Co že už jste tady? Co se děje?" ptal se. "Vypadáte, jako byste viděli ducha!"

"To zrovna ne, " smál se Lorenzo, "ale viděli jsme Francesca. Blázna Francesca. Přineste nám na terasu džbán vína, ať tu vzpomínku na něj spláchneme."

Hostinský se úslužně uklonil "Hned to bude, signore."+/

Seděli pod loubím z plazivého vína, které ve večerním slunci kreslilo na světlém písku terasy neobvyklé vzory.

"Krásný pohled, tahle umbrijská krajina!" zvolala Lucie.

"Ó! Sní, jako snívali Francesco," řekl Lorenzo. "Pamatujete, jak nám s věncem na hlavě a s loutnou v ruce zpíval své písně o zvolna temnícím večerním nebi, o třpytných hvězdách a o Lucii, krásnější než večerní červánky a jasnější než zářící hvězdy?"

Všichni se nahlas rozesmáli Lorenzovu patosu. Lucie se však na něj přísně podívala. "Nech toho, Lorenzo. Co s námi Francesco nechodí, už to není ono. Proč jste teď vůbec před ním utekli?"

"Proč?" opáčil Lorenzo. "Protože je blázen. I děti na ulici na něj pokřikují, když chodí s žebráky od domu k domu a prosí o milodary. Jen si to představte: Francesco, syn bohatého kupce Pietra Bernadone, chodí otrhaný s žebráky ulicemi města! Přeskočilo mu!" zvolal Lorenzo a k dokreslení svých slov udeřil na loutnu ostrý akord.

Lucie se velkými smutnými očima dívala k západu, na nebe, které se jako zářivý zlatý závoj vznášelo nad travnatými kopci mizícími v mlžném oparu.

"Říkáš zbláznil a směješ se tomu?" řekla zamyšleně. "Na mě z toho jde spíš úzkost. Tobě, mně nebo komukoliv z nás se může zítra nebo pozítří stát něco podobného."

Lorenzo se bezstarostně zasmál. "Žádné strachy, krásná Lucie! Na to mám víno příliš rád."

"Říká zrovna to, co vždycky říkal Francesco," uchichtla se Anežka. "A pak vždycky zpíval ty ohnivé trubadúrské písně o lásce."

"Tak už s ním přestaňte!" obořil se na ně Lorenzo, který nalil víno ze džbánu do sklenic a teď tu svou zvedl k přípitku. "Pojďte, napijem se. Na všecko, co máme rádi. Na naše mládí, na život, na lásku a na všecko, co měl Francesco tak rád a teď z hlouposti zradil a opustil! Už mezi nás nepatří. Utopíme vzpomínku na něj ve víně."

Zasmáli se a napili.

Francesco mezitím došel domů. Širokými vraty vešel do sklepních místností, v nichž se tyčily balíky sukna. Ve světle zapadajícího slunce se hedvábí třpytilo červeně, žlutě a zeleně.

"Na slovíčko, synu!"

Francesco sebou lehce trhl. Před ním stál Pietro di Bernadone, jeho otec. V obličeji měl tvrdý, napjatý výraz, oči jako by chtěly vyskočit z důlků. Žíly na čele mu naběhly a Francecco již tušil, že ho nečeká nic příjemného. Tázavě se na otce podíval.

"Rozmyslel sis?"

"Nevím, co bych si měl rozmýšlet," odpověděl Francesco.

+/ Lorenzo čti "Lorenco"; Francesco čti "Frančesko"; signore čti "siňore" /znamená "pane"/

"Tak ty nevíš?" Bylo slyšet těžký a sípavý dech dona Bernadone. Francesco cítil, jak se snaží potlačit rozrušení.

"Myslím, že jsem ti to řekl dost jasně." Bernadone mluvil zastřeným hlasem. "Rozmysli si, jestli chceš pokračovat v tomhle potřeštěném způsobu života."

Francesco chtěl něco říci, ale raději mlčel. Díval se na svého otce téměř s bolestí. Ten však pokračoval, sotva se ovládaje: "Napřed se v krásných šatech jako šlechtic vypravíš do Říma a vrátíš se otrhaný jako žebrák, a jako by to nebylo dost, potloukáš se s těmi žebráky ulicemi, že na tebe děti pokřikují."

Odmlčel se, a když Francesco pořád nic neříkal, pokračoval: "Člověk aby se za tebe styděl. Vždyť já se už sotva můžu ukázat na ulici. Co si vůbec myslíš, co říkají lidé?"

"Ach lidé!" odvětil Francesco mírně.

"Ano, lidé! Nebo si myslíš, že je mi jedno, jestli se mi smějí, krčí rameny a ..."

"Lidé přece nejsou rozhodující!" skočil mu Francesco do řeči.

"A co je podle tebe rozhodující?"

Obličej dona Bernadone se vynořil z přítmí a blížil se k Francescovi. Otcovy xxyxx oči se zavrtávaly do mladíkova obličeje, ruce křečovitě uchopily chatrné šaty, ale hned je zase pustily.

"Francesco!" V Bernadonově hlase bylo cítit téměř cosi teplého. "Tak se konečně vzpamatuj! Chápu, že člověk má občas pocit, že mu je všechno jedno, ale to vždycky zase přejde. Je ti teď pětadvacet, a až skončím s obchodem, budeš ty nejbohatší v celé Umbrii. Co mi to dalo práce, štěrení, obchodování, nakupování a prodávání, než jsem vybudoval takovýhle obchod!"

Jeho pohled něžně hladil balíky látek a sukna. "Ani prstem nemusíš hnout. Bude ti záviděť bezpočet lidí. Hloupý nejsi, schopnosti máš, bez velké námahy můžeš pokračovat v mém díle. Můžeš si dovolit, co se ti zlíbí a ..."

"A proč, otče?" přerušil ho Francesco.

Don Bernadone zapomněl zavřít ústa. Po chvilce se vzpamatoval a rozzlobeně pokračoval: "Tohle hloupé proč! Abys měl peníze, byl bohatý a mohl si dovolit život podle mé svého vkusu."

Francesco mávl rukou. "Ach! Na tom všem jsem si svůj vkus pěkně zkazil. Pít, zpívat a tancovat, pak nakupovat a prodávat a zase pak pít, zpívat a tancovat! Být bohatý! A ..." zdvihl ruku a ta zůstala ve vzduchu jako velký, neřešitelný otazník.

"A?" tázal se don Bernadone. "A co?"

"Proč to všechno? Jediný člověk mi na tohle proč nedokáže dát rozumnou odpověď."

Bernadone zlostí dupal. "Proč?! Proč?!" křičel a rukávem si otíral zpocený obličej. "Proč to všechno? Žít a jíst a pít a dýchat a všecko. Ptáš se po smyslu života. A čeho jsi dosáhl? Nechráš všeho a jako žebrák se potuluješ s žebráky. A v tom myslíš, že je ten smysl? To je celé čirý nesmysl! Opravdu mám obavy o tvůj zdravý rozum, synu."

Francesco se usmál. "Naopak, otče. Zdá se mi, že mám rozum zdravý jako nikdy předtím. Pochopil jsem, že všechno, oč lidé usilují a kvůli čemu se z nich stávají lháři, zloději a podvodníci, že to všechno nestojí za hnutí jediným prstem, když to člověka odvrátí od posledního a pravého smyslu."

"A co je ten tvůj poslední a pravý smysl, ha?" zvolal Bernadone a pátravě se na syna zadíval.

Francesco se usmíval a mlčel. Ale don Bernadone na něj naléhal dál. "Ošetřovat malomocné, jejichž těla jsou napůl shnilá a rozdávat to, co tvůj otec pracně vydělal? Je tohle tán tvůj poslední smysl?"

Odvrátil se od Francesca a rozrušeně přecházel mezi balíky látek sem a tam. Pak se náhle zastavil opět před Francescem. Jeho hnědý obličej byl zcela blízko mladíkova obličeje, takže ten cítil otcův dech.

"Můj synu!" Hlas Pietra Bernadona byl náhle velmi tichý a suchý, jakospálený a bez života. Francesco na okamžik před tímto hlasem pocítil strach. Takhle svého otce ještě mluvit neslyšel. Tázavě se na něho

díval.

"Tyhle nesmysly okamžitě pustíš z hlavy, nebo..." Udělal přestávku, jako by se bál pokračovat. Ale potom v hořkém odhodlání větu dokončil: "Nebo už nejsi mým synem. Nejsi hoden zdědit dům a majetek svého otce. Teď jdi. Rozmysli si to, dávám ti čas do zítřka. Zítra se budeš zodpovídat na tržišti před biskupem. Ať ví celá Assisi, že zase chceš být Francesco di Bernadone, Francesco, který zpívá, směje se a žertuje, který zdědí obchod svého otce a je někdo... nebo..."

"Nebo?" zeptal se Francesco mezbarvým hlasem.

"Nebo jestli chceš být blázen, který jako žebrák žije z odpadků bohatých, který není hoden být synem svého otce."

"A nebo někdo, kdo nechce mít žádný majetek, aby nebyl závislý na věcech, někdo, kdo se umí zříkat a proto je svobodný. Kdo nechce svou duši ztratit v tomto světě a slovo Páně..."

"Mlč!" vzkřikl otec, stěží se ovládaje. To slovo bylo jako rána mečem. Useklo každou další řeč a zůstalo ocelově chladné viset ve vzduchu.

Francesco stál bez hnutí, bezmocný jako dítě.

"Jdi, říkám. Zmiz!" sykl Bernadone. "A rozmyslí se. Stačí jedno slovo a všechno bude zase při starém. A nebo... Ráno, ráno se rozhodne."

Ráno pro Francesca přišlo po dlouhé bezesné noci. Na assiském tržišti se tísnili zvědavci, také okna sousedních domů byla plná obličejů.

"Hele, Francesco, blázen!" volaly děti a blekotaly rukama. Pietro di Bernadone cítil, jak mu stoupá horká červeň do tváří. Očima plnýma zloby a hněvu pohlédl na svého syna.

To tedy byl Francesco, na kterého byl vždycky tak pyšný, když mezi mládeží za zvuku vinných skledic a loutny zpíval ty nejohnivější písně, když žertoval s děvčaty a chodil ustrojený jako šlechtic.

Francesco, jeho pýcha, se stal jeho hanbou. Bernadone neklidně přešlapoval. Přál si, aby tahle trapná záležitost co nejdřív skončila. Pak promluvil a vznesl svou obžalobu:

"Není hoden být mým synem!" zvolal, plný hněvu a hořkosti, směrem k biskupovi. "Místo aby klidně pracoval po boku svého otce, toulá se po okolí jako vagabund a rozhazuje, co já jsem s námahou nashromáždil. Prohlašuji jej proto za bezprávného. Prohlašuji, že nemám žádného syna, že..."

Tu se pomalu zvedla Francescova ruka.

Don Bernadone umlkl. Ve vzduchu se ještě chvěla ozvěna jeho slov, hrdlo měl stažené. Co se teď stane? Prohlásí Francesco, že je hotov se obrátit a být zase jako dřív?

Francesco předstoupil před svého otce. Rukama šátral po kapsách svého oděvu. A pak položil svůj váček s penězi a vše, co měl u sebe, svému otci k nohám. A teď - Pietro di Bernadone nevěděl, jestli se mu nezdá strašný sen - teď Francesco začíná svlékat i své šaty a vzápětí tu stojí téměř nahý.

"Tady vám všechno vracím," řekl klidně. "Až doteď jsem měl otce Pietra di Bernadone. Od nynějška chci sloužit už jen Pánu a neříkat otče Pietro di Bernadone, nýbrž Otče náš, jenž jsi na nebesích."

Na okamžik zavládlo kolem tísnivé ticho. Kdesi mezi zvědavci stáli i Lorenzo a Alberto. Lorenzo potřásl mladou kučeravou hlavou.

"Zešílel," zašeptal. "Beznadějně zešílel!"

Francesco se obrátil k odchodu. Šel a nevšímal si pohledů okolostojících. Srdce se mu vznášelo v hrudi, šťastné a lehké. Teď už nad ním nemělo moc vůbec nic.

Úbočí Monte Subasia byla zalita sluncem. Z vinic stoupala sladká vůně blížící se zralosti. Kdesi ve fíkovnících zpíval nějaký pták. Prostou, veselou písničku. K radosti stačilo docela málo.

\+ + + + + + + +

František se narodil kolem r. 1181 v Assisi. Jako syn bohatého obchodníka se suknem měl v mládí všeho dostatek. Otec mu dával dost peněz, které František bezstarostně utrácel. Mezi mnoha svými přáteli byl pro každou legraci, ale také pro různé výtržnosti. Po účasti v krvavé bitvě

mezi městy Assisi a Perugií,+/ kterou jeho město prohrálo, byl přes rok v zajetí. Vězení a krátce potom těžká nemoc přispěly k poznání, jak prázdný doposud byl jeho život. Přestalo ho bavit, veselit se s přáteli. Často jezdil sám na koni do přírody. Při jedné této vyjížďce potkal malomocného. Užuž projel kolem něj, ale přemohl se, zastavil, sestoupil s koně, objal nemocného a políbil ho. Od toho dne býval často v domě malomocných, kde ošetřoval jejich hnisající rány.

Začal vést nový život. Ve své Závěti později napsal: "Nikdo mi neukazoval, co mám dělat, Nejvyšší sám mi zjevil, že mám žít podle evangelia."

Na svátek sv. Matěje r. 1209 slyšel při mši sv. slova evangelia o tom, jak Ježíš poslal své učedníky, aby hlásali radostnou zvěst. Přitom jim přikázal, aby si s sebou na cestu nic nebrali: ani peníze, ani mošnu, ani obuv na nohy, ani hůl do ruky. Jak to František slyšel, byl naplněn radostným poznáním: "To je to, co hledám! To je to, po čem celým srdcem toužím!" Rozhodl se žít v naprosté chudobě podle evangelia.

Brzy se k němu začali připojovat další. Žili společně, pečovali o nemocné a kázali radostnou zvěst. Své společenství František nazval "Menší bratři." Na začátku jeho prvních řeholních pravidel stojí věta: "Řehole a život těchto bratří jest: Žít v poslušnosti, v čistotě a bez vlastnictví a následovat učení a život našeho Pána Ježíše Krista." V r. 1210 byl tento nový řád schválen papežem Inocencem III.

Neuvěřitelně rychle se Františkův řád rozšířil po celém západním světě. Všemi zeměmi procházeli žebraví mniši, kázali a svým životem ukazovali, že pravá radost nepochází z majetku, nýbrž z chudoby. To bylo v době, ve které stále více lidí usilovalo o peníze a bohatství, velmi důležité, protože se stále více zapomínalo na skutečné hodnoty, na slova Ježíše Krista. Podle Františkových pravidel chtěly žít i ženy, jako první Klára z Assisi. Tak vznikl řád klarisek.

František sám toužil hlásat slova Ježíše Krista celému světu. Nelitoval přitom žádné námahy. Putoval celou jižní Itálií, v r. 1219 stanul dokonce před egyptským sultánem, aby jej obrátil na křesťanství. Tehdy riskoval i svůj život, protože v té době byla mezi sultánem a Západem válka.

O dva roky později založil Třetí řád pro ty, kteří sice chtěli žít podle řádových pravidel, ale nemohli vstoupit do kláštera /např. manželé/.

V r. 1224 obdržel František na svém těle rány Kristovy, stigmata, jako viditelné znamení toho, že se ve svém životě zcela připodobnil Kristu trpícímu.

Jak chudě žil, tak chudě zemřel. Když poznal, že jeho život končí, zvolal: "Vítej, sestro Smrti!" František zemřel 3. října 1226 /tedy před 760 lety/.

Nestává se často, aby dobrota a radost, které pocházejí od Boha, byly na člověku tak patrné, jako tomu bylo u Františka.

Svatý Františku, nauč nás milovat Boha ve všech jeho tvorech, ať jako ty dokážeme žasnout nad krásou a dokonalostí stvoření, ať máme úctu i před těmi nejnepatrnějšími projevy Boží moudrosti a lásky a za všechno zpíváme Bohu píseň díků.

+/Perugia čti "Perudža"

\+ + + + + + + + + + + + + + + + +

Jak číst PÍSMO SVATÉ /2. část/

V září jsme si stručně pověděli, co je Písmo svaté a proč bychom ho měli číst. Řekli jsme si také, že pro děti a mládež se vydává bible ve zvláštní úpravě, ne celá, nýbrž jen vybrané části. Ti, kdo se učí číst Písmo svaté, by měli dbát i na výběr textů. Je vhodnější číst Nový zákon než Starý, spíše úryvky popisující nějaké události než úvahové pasáže. Proto dáváme zpočátku přednost evangeliím a Skutkům apoštolů před listy.

Četbu Písma svatého zahájíme - tak jako bychom měli zahajovat každou činnost - modlitbou. Prosíme o světlo Ducha svatého, abychom správně po-

chopili, co nám dnes Bůh tímto úryvkem chce říci. Prosíme i o soustředěnost a pozornost. Můžeme třeba takhle:

Pane, otevři naše oči, abychom správně četli tvá slova.
Otevři naše uši, abychom v nich zaslechli tvůj hlas.
Otevři naše srdce, abychom tvé poselství přijali.
Otevři naše ruce, abychom z toho, co dostaneme, dávali dál.
Amen.

Samozřejmě i při této příležitosti je velmi vhodná modlitba vlastními slovy.

Když jsme se takto zklidnili a uspořádali si myšlenky, můžeme se začíst do vybraného úryvku. Co přitom budeme mít zvlášť na paměti, si povíme příště.

/Pokračování/

Říjnová povídka nám připomněla světce, o kterém se i v dnešní době dost mluví, svatého Františka z Assisi. O jeho životě máme dochované nejen legendy, ale i řadu historických pramenů. Na mnoha místech je řeč o jeho vztahu k přírodě, k rostlinám, ptákům, zvířatům, ale i k zemi, vodě, ohni, slunci... Krásným dokladem toho je i známý Františkův Zpěv o Slunci, ve kterém vzývá všechny tvory k chvále Boha.

Nejvyšší, všemohoucí a dobrotivý Pane,
sláva tobě a čest a úcta
a všechna blahořečení.
Patří jen tobě, ó Nejvyšší,
a žádný člověk není hoden
vyslovit tvé jméno.

Buď pochválen, Pane,
se všemi svými tvory
a především s bratrem naším sluncem,
které dává den a jímž ty svítíš.
Jak je jasné a krásné,
svou září připomíná tebe, ó Nejvyšší.

Buď pochválen, Pane,
pro bratra našeho měsíc
a pro sestřičky naše hvězdy,
které jsi stvořil na nebi
jasné a vzácné a krásné.

Buď pochválen, Pane,
pro bratra našeho vítr,
pro povětří a oblaka,
pro pohodu i stálé střídání počasí,
kterými sytíš své tvory.

Buď pochválen, Pane,
pro sestřičku naši vodu,
která je tolik potřebná
a pokorná a vzácná a čistá.

Buď pochválen, Pane,
pro bratra našeho oheň,
kterým osvětluješ noc,
je krásný a hravý
a žhavý a mocný.

Buď pochválen, Pane,
pro sestru naši matičku zemi,
která nás živí a vychovává
a rodí rozmanité plody, pestré kvítí a bylinky.

Buď pochválen, Pane,
proty, kteří odpouštějí nepřátelům
pro lásku k tobě
a trpí protivenství a pronásledování.
Požehnání těm, kteří setrvávají v pokoji a v pravdě,
neboť skrze tebe, Nejvyšší,
dosáhnou koruny.

Buď pochválen, Pane,
pro sestru naši smrt tělesnou,
které nikdo živý nemůže uniknout.
Běda těm, kdo umírají ve smrtelném hříchu.

Blahoslavení,
které smrt najde ve spojení s tvou svatou vůlí,
neboť druhá smrt
jim neublíží.

Vzdávejte čest a blahořečte Pánu,
děkujte mu
a služte mu
s velkou pokorou.

Zkusme tento měsíc víc myslet na svatého Františka. Jak se to projeví? Víc si všímejme přírody, zvířat, rostlin, počasí. Najděme si čas, obdivovat a žasnout. Někdo z vás možná doma chová nějaké zvíře, všichni určitě máte květiny. Tento měsíc se o ně budeme starat pečlivěji než jindy, co vy na to?

A H O J !